

goricky nařizuje. Žádost nevyhovuje principu legality (§ 94 č. 2 knih. zák.) a nelze ji proto povolit.

Rozhodnutí z dne 28. června 1921 čj. RI 809/21-1.

Schin.

Ke skutkové podstatě přečinu § 279 tr. z. není třeba útočného počínání, nýbrž stačí každá na venek projevená neposlušnost.

Nejvyšší jako zrušovací soud zrušil k zmateční stížnosti stát. zastupitelství rozsudek kr. s. v Č. B., jímž J. Š. uznán byl vinným přestupkem urážky veřejného úředníka dle § 312 tr. z. a vrátil věc soudu první stolice k novému projednání a rozhodnutí z následujících důvodů:

Pokud jde o právní posouzení věci, dlužno přisvědčiti ku zmateční stížnosti státního zastupitelství, uplatňující důvod zmatečnosti č. 10. § 281 tr. ř. Nalézací soud vzal za zjištěno, že dne 15. prosince 1920 v sále na střeleckém ostrově v Č. B. vyzval okr. hejtman shromážděné stávkující dělnictvo továrny Hardtmuthovy k rozchodu a že na toto vyzvání odpověděl obžalovaný J. Š.: »To nic, my půjdeme, až budeme chtít.« V tomto zjištěném ději neshledal nalézací soud skutkovou povahu přečinu shluknutí dle § 283 tr. z., jak bylo žalováno, nabyv přesvědčení, že není vyloučeno, že obžalovaný rozkazu k rozejití uposlechnouti chtěl a také by byl uposlechnul, kdyby nebyl zatknut a kdyby místnost nebyla přeplněna, takže vůbec neměl možnost, rozkazu uposlechnouti. Odsoudil obžalovaného toliko pro přestupek dle § 312 tr. z., spáchaný tím, že inkrimovanými slovy urazil okresního hejtmana, tedy veřejného úředníka (§ 68 tr. z.), u vykonávání svého úřadu. Právem uplatňuje naproti tomu zmateční stížnost, že zjištěný čin obžalovaného opodstatňuje v objektivním ohledu všechny předpoklady přečinu shluknutí dle § 279 tr. z. Skutková podstata tohoto přečinu záleží ve výzvě ku spolupomoci neb odporu proti osobě vrchnostenské, nalézající se ve výkonu služebním. Slovo odpor neznamena pouze útočné počínání, nýbrž vůbec každou, na venek projevenou neposlušnost. Objektem přečinu, o němž jde, je autorita vrchnostenského opatření. Tato je porušena nejen tehdy, vyzývá-li se k pozitivnímu vystoupení proti vrchnostenskému zákazu neb příkazu, nýbrž i tenkrát, je-li účelem výzvy, vyvolatí projev vůle lidu k tomu cíli, aby bylo neposlechnuto dotyčného zákazu neb příkazu. V obou případech staví se proti vůli vrchnosti v cestu jako překážka jednání, k němuž

se vyzývá, an vytvořen má býti stav, který se přiči vyslovené vůli vrchnosti. S tohoto hlediska posuzováno, zakládá jednání obžalovaného nepochybně skutkovou povahu přečinu dle § 279 tr. z. Neboť svým projevem: »To nic, my půjdeme až budeme chtít,« popuzoval obžalovaný shluknutý lid k tomu, aby se z místa nevzdaloval, a dal tak, jak stížnost správně vytýká, v tehdejší nebezpečné době zřejmý výraz své vůle k odporu proti vrchnostenskému příkazu. Vyzýval tudíž shluknutý lid k tomu, aby proti vůli vrchnostenské osoby projevil zřejmým způsobem vlastní opačnou vůli. Tím vyzýval ve smyslu § 279 tr. z. více osob k odporu proti osobě vrchnostenské, nalézající se ve výkonu služebním.

Zrušovacímu soudu nelze však rozhodnouti ihned ve věci samé, poněvadž není rozřešena subjektivní stránka případu. V tomto ohledu budiž podotknuto, že co se týče úmyslu k přečinu, o němž jde, požadovaného, přichází vzhledem k tomu, že § 279 tr. z. neobsahuje po této stránce žádného zvláštního ustanovení, v úvahu výhradně předpis § 1 tr. z. Stačí tudíž vědomí pachatelovo, že v jeho slovech je obsažen projev, kterým se více osob vyzývá k spolupomoci neb odporu proti vrchnosti. O tom, jednal-li obžalovaný v tomto vědomí, přísluší jakožto o otázce rázu skutkového, rozhodovati soudu nalézacímu. Bylo proto naléztí právem, jak shora uvedeno.

Z hořejších úvah plyne, že, když jednání obžalovaného naplňuje v objektivním směru skutkovou povahu těžšího trestného činu, nemá místa použití § 312 tr. z. jakožto ustanovení méně trestného. Zmateční stížnost obžalovaného, uplatňující s hlediska důvodu zmatečnosti č. 9a) § 281 tr. ř., že v jednání obžalovaného není obsažena ani skutková povaha § 312 tr. z., je proto — jsouc ostatně s ohledem na vyhovění zmateční stížnosti státního zastupitelství bezpředmětnou — i v té části neodůvodněna, i bylo ji zavrhnouti.

Rozhodnutí nejvyššího soudu ze dne 23 května 1921 č. j. Kr. I. 317-21.

Dr. Trnka.

LITERÁRNÍ ZPRÁVY.

Anna Bajerová: **Svatodušní bouře v Praze 1848** ve světle soudního vyšetřování 1920. Nákladem Karla Beníška v Plzni. Stran 413. — V pohřební vzpomínce, věnované spolupracovníku našemu, JUDr. Františku Bajerovi, v tomto časopise